2024/2770

28.10.2024 г.

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/2770 НА КОМИСИЯТА

от 15 юли 2024 година

за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на критериите за биоразградимост за покриващи агенти и водозадържащи полимери

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. за определяне на правила за предоставяне на пазара на ЕС продукти за наторяване и за изменение на регламенти (ЕО) № 1069/2009 и (ЕО) № 1107/2009 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2003/2003 ([1]), и по-специално член 42, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) С Регламент (ЕС) 2019/1009 се определят правила за предоставянето на пазара на ЕС продукти за наторяване. Съгласно изискванията за категория съставни материали 9 в приложение II към същия регламент, ЕС продуктите за наторяване могат да съдържат полимери за контрол на освобождаването на хранителни елементи („покриващи агенти“), за увеличаване на способността за задържане на вода или умокрящата способност на ЕС продукта за наторяване („водозадържащи полимери“) или като свързващи материали. Покриващите агенти се използват по-специално при производството на торове с контролирано отдаване. Тяхната цел е бавно и навреме за растенията да се освобождават хранителни вещества и по този начин да се намали инфилтрацията на хранителни вещества. Използването на такива продукти е много важно за постигане на целта, определена в съобщението на Комисията относно стратегията „От фермата до трапезата“ ([2]) за намаляване на загубите на хранителни вещества с най-малко 50 %, като същевременно се гарантира, че няма намаляване на плодородието на почвата. Водозадържащите полимери могат да се използват и в други категории ЕС продукти за наторяване, като подобрители на почвата и растежни среди, например. Те, наред с другото, допринасят пряко за устойчивото използване на водата в селското стопанство. В растежните среди могат да се използват свързващи материали на полимерна основа. Такива продукти не трябва да се използват в контакт с почвата.

(2) Повсеместното наличие на малки фрагменти от синтетични или химически модифицирани естествени полимери, които са неразтворими във вода, разграждат се много бавно и могат лесно да бъдат погълнати от живите организми, поражда опасения относно общото им въздействие върху околната среда и евентуално върху човешкото здраве. Това е особено валидно за полимери, добавени умишлено към ЕС продукти за наторяване, които впоследствие се освобождават в околната среда. С цел да отговори на тази обща загриженост Комисията прие Регламент (ЕС) 2023/2055 ([3]), с който в Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) се въвежда общо ограничение за пускането на пазара на микрочастици от синтетични полимери. Някои видове полимери (като естествени полимери, които не са химически модифицирани) и полимери, които отговарят на определени критерии за биоразградимост или разтворимост, не са обхванати от общото ограничение и могат да продължат да бъдат пускани на пазара.

([1]) ОВ L 170, 25.6.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj.

([2]) Съобщение на Комисията — Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система (COM(2020) 381 final от 20 май 2020 г.).

([3]) Регламент (ЕС) 2023/2055 на Комисията от 25 септември 2023 г. за изменение на приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) по отношение на микрочастиците от синтетични полимери (ОВ L 238, 27.9.2023 г., стр. 67, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj).

([4]) Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/2014-04-10).

С Регламент (ЕС) 2019/1009 се определя задължение за Комисията да оцени до 16 юли 2024 г. критериите за биоразградимост на покриващите агенти и водозадържащите полимери, използвани като съставни материали в ЕС продукти за наторяване. Поради това ЕС продуктите за наторяване са изключени от обхвата на това общо ограничение в Регламент (ЕО) № 1907/2006.

С помощта на външно проучване Комисията оцени критериите за биоразградимост на покриващите агенти и водозадържащите полимери, както и методите за изпитване за проверка на съответствието с тези критерии (наричано по-нататък „проучването“) ([5]).

(3) Проучването създаде инструмент за прогнозиране на поведението на полимерите по отношение на биоразградимостта, като използва математически модел и показва корелацията между биоразградимостта в лабораторни условия и в естествена среда, представителна за различните региони на Съюза. По този начин в проучването бяха оценени различни фактори като температура, pH и съдържание на вода в почвата, температура на водата и други фактори, свързани с характеристиките на полимерите (химична структура, кристалинност, повърхност и дебелина). В проучването бяха направени предложения относно критериите за биоразградимост в почва и във вода.

(4) Критериите за биоразградимост следва да бъдат определени както за почва (основният компонент, върху който се прилагат продуктите), така и за водна среда (в случай на инфилтрация или друго случайно присъствие в повърхностните водни обекти).

Що се отнася до биоразграждането в почвите, като съставни материали следва да бъдат разрешени само полимери, които могат да достигнат крайно разграждане или минерализация в рамките на 48 месеца след функционалния период. За да се намали периодът на изпитване, следва да бъде разрешен метод за ускорено изпитване. Проучването показа достатъчна корелация между реалните условия и температурите, по-високи от 25 °C, която е температурата, използвана при изпитването в лабораторни условия. Изпитването при по-висока температура, например при 37 °C, ускорява биоразграждането, като в същото време все още се счита за приемливо от гледна точка на микробиологията и факторите, зависещи от околната среда в реални условия. Резултатите, получени от инструмента за почвата, разработен в проучването, показаха, че в определени случаи периодът на изпитването може да бъде съкратен. Поради това следва при определени условия да се въведе ускорено изпитване при 37 °C като алтернативен вариант за доказване на 90 % крайно разграждане или минерализация.

(5) Критериите за биоразградимост за водна среда следва да отчитат както функцията на полимера, така и наличните методи за изпитване. Относно функцията на полимера: покриващите агенти или водозадържащите полимери трябва бавно да освобождават хранителни вещества в почвата или да увеличават задържането на вода в продължение средно на 6—9 месеца. Така тези полимери са проектирани бавно да се разграждат, когато са изложени на различните фактори в почвите, например вода. Биоразграждането в почвата, което неизбежно настъпва по време на този функционален период, следва да бъде ограничено, така че полимерът все още да може да изпълнява своята функция. Що се отнася до наличните методи за изпитване на биоразградимостта във вода, те са надеждни за период от 12 месеца. По този начин строгите критерии за водната среда, определени в Регламент (ЕС) 2023/2055, биха оказали отрицателно въздействие върху основната функция на биоразградимите в почва покриващи агенти и водозадържащите полимери. Поради това биоразградимостта във водна среда следва да бъде определена на по-ниско ниво в периода на изпитване, но все пак трябва да бъде достатъчно висока, за да се гарантира, че във водните обекти няма да се образува натрупване на полимери. Приема се, че процесът на биоразграждане ще продължи след 12-месечния период на изпитване и ще достигне 90 % в рамките на 48 месеца след функционалния период. Въпреки че това крайно разграждане не може да бъде доказано със съществуващите методи за изпитване, това все пак е безопасно допускане, тъй като материалът вече е доказал потенциала си за биоразграждане и ще продължи да бъде изложен на същите фактори на околната среда.

(6) В реални условия покриващите агенти и водозадържащите полимери се съдържат в ЕС продуктите за наторяване, които се прилагат върху почва. Не се предполага те да достигат до водни обекти. Въпреки че инфилтрацията не може да бъде напълно изключена, потенциалните рискове за водната среда са намалени, тъй като съответните полимери биха достигнали до водните обекти едва след като вече са започнали своето разграждане в почвата. За да се ограничат допълнително потенциалните рискове, следва да се определи изискване за етикетиране, което да предупреждава крайните потребители да не използват продукта в близост до повърхностни водни обекти и да поддържат буферни зони в съответствие с националните мерки относно използването на торове. При липса на такива правила следва да се спазва минимална буферна зона с ширина 3 m.

([5]) Study to assess biodegradability criteria for polymers used in EU fertilising products as coating agents or to increase water retention capacity or wettability and of mulch films (Проучване за оценка на критериите за биоразградимост на полимерите, използвани в ЕС продукти за наторяване като покриващи агенти, или за увеличаване на способността за задържане на вода или умокрящата способност, както и на фолиата за мулчиране), ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

(7) За да се гарантират еднакви условия за конкуренция и в съответствие с изискванията за критериите, определени в член 42, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2019/1009, следва да се посочат методите за изпитване с цел доказване на съответствие с критериите за биоразградимост. Такива методи за изпитване са определени в европейски или международни стандарти и поради това са надеждни и възпроизводими.

(8) По отношение на полимерите, използвани като свързващи материали, Комисията получи информация относно употребата на биоразградими полимери като свързващи материали. Ако такива полимери отговарят на условията, определени за полимерите, спадащи към КСМ 1, те не пораждат опасения за околната среда, и специфичните изисквания за етикетиране относно употребата и обезвреждането на ЕС продукти за наторяване, съдържащи такива полимери, не са обосновани и следва да не се прилагат.

(9) Регламент (ЕС) 2023/2055 трябва да започне да се прилага за националните продукти за наторяване от 17 октомври 2028 г. От съображения за съгласуваност и за да се осигури достатъчно време за адаптиране към изискванията, въведени с настоящия регламент относно биоразградимостта на полимерите, следва да се прилага същият преходен период,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕС) 2019/1009 се изменя, както следва:

1) Приложение II се изменя в съответствие с приложение I към настоящия регламент;

2) Приложение III се изменя в съответствие с приложение II към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Приложение I и точка 1 от приложение II се прилагат от 17 октомври 2028 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 15 юли 2024 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Част II, раздел „КСМ 9: ПОЛИМЕРИ, РАЗЛИЧНИ ОТ ПОЛИМЕРИТЕ НА ХРАНИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ“ от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 се изменя, както следва:

1) в точка 1 уводната фраза се заменя със следното:

„ЕС продукт за наторяване може да съдържа даден полимер, когато полимерът е предназначен да:“;

2) точка 2 се заменя със следното:

„2. Считано от 17 октомври 2028 г. полимерите, посочени в точка 1, букви а) и б), ще бъдат:

а) полимери, резултат от естествен процес на полимеризация, независим от процеса, чрез който са извлечени, и които не са химически модифицирани вещества по смисъла на член 3, параграф 40 от Регламент (ЕО) № 1907/2006; или

б) полимери, които са биоразградими в съответствие с критериите, определени в допълнение 1 към настоящото приложение.“;

3) добавя се следното допълнение 1:

„„Допълнение 1

Критерии за биоразградимост на полимерите, посочени в точка 1, букви а) и б) от КСМ 9

1. Биоразградимостта на полимерите, посочени в точка 1, букви а) и б) от КСМ 9, трябва да бъде доказана в следните два компонента на околната среда:

а) компонент 1: почва; и

б) компонент 2: прясна, естуарна или морска вода.

2. Полимерът трябва да постигне:

а) в компонент 1:

1) крайно разграждане, което е най-малко 90 % от разграждането на референтния материал за 48 месеца плюс функционалния период (ФП), посочен върху етикета; или

2) минерализация от най-малко 90 %, измерена като отделен CO_2, за максимум 48 месеца плюс функционалния период (ФП), посочен върху етикета;

б) в компонент 2, крайно разграждане спрямо разграждането на референтния материал за 12 месеца, както е определено в следната таблица:

Оценяван критерий	Критерий за успешно преминаване (ФП = 0)	Критерий за успешно преминаване (ФП = 1 месец)	Критерий за успешно преминаване (ФП = 2 месеца)	Критерий за успешно преминаване (ФП = 3 месеца)	Критерий за успешно преминаване (ФП ≥ 6 месеца)
Минимално целево разграждане след 12 месеца	≥ 43,8 %	≥ 41,0 %	≥ 38,1 %	≥ 35,1 %	≥ 25,0 %

За функционални периоди, по-кратки от 6 месеца, различни от определените в таблицата, критериите за успешно преминаване се изчисляват, като се използва следната формула за експоненциално намаляване:

$$ЦР12m = 1\text{-}exp\ (-\lambda * (12\text{-}ФП))$$

където:

ЦР12m = минималното целево разграждане след 12 месеца (изразено в проценти),

λ = скоростта на разграждане, изчислена като $\lambda = -ln\ (0,1) / t90$,

t90 = времето за 90 % биоразграждане, което е 48 месеца,

ФП = функционалния период (изразен в месеци).

3. За да се докажат критериите за биоразградимост в точка 2, буква а), се използва един от следните методи за изпитване:

   а) EN ISO 17556:2019. Пластмаси. Определяне на пълната аеробна биоразградимост на пластмасови материали в почвата чрез измерване потребността от кислород в респирометър или чрез количеството на отделения въглероден диоксид;

   б) ASTM D5988-96:2018. Стандартен метод за изпитване за определяне на аеробното биоразграждане в почвата на пластмасови материали.

4. Когато няма фазов преход (встъкляване или преход към стопилка) между 25 °C и 37 °C, температурата на изпитването в съответствие с точка 3, букви а) или б) може да се регулира на 37 °C.

   В такъв случай съответният критерий от точка 2, буква а) се счита за доказан, ако полимерът постига:

   а) най-малко 45 % крайно разграждане или минерализация, както е посочено в точка 2, буква а), в отделно изпитване при 25 °C за 20 месеца, като разграждането или минерализацията са прогресивни, а фазата на платото не трябва да бъде достигната, освен ако разграждането или минерализацията са най-малко 90 %; и

   б) един от следните критерии:

      i) крайно разграждане, което е най-малко 90 % от разграждането на референтния материал за 20 месеца плюс функционалния период, посочен върху етикета; или

      ii) минерализация от най-малко 90 %, измерена като отделен CO_2, за максимум 20 месеца плюс функционалния период, посочен върху етикета.

5. За да се докажат критериите за биоразградимост в точка 2, буква б), се използва един от следните методи за изпитване:

   а) EN/ISO 14851:2019 Определяне на пълната аеробна биоразградимост на пластмасови материали във водна среда. Метод чрез измерване на потребността от кислород в затворен респирометър;

   б) EN/ISO 14852:2021. Определяне на пълната аеробна биоразградимост на пластмасови материали във водна среда. Метод чрез анализ на отделения въглероден диоксид;

   в) ASTM D6691:2018 Standard Test Method for Determining Aerobic Biodegradation of Plastic Materials in the Marine Environment by a Defined Microbial Consortium or Natural Sea Water Inoculum (Стандартен метод за изпитване за определяне на биоразграждането на аеробни материали в морска среда от определен микробен консорциум или естествен инокулум в морска вода).

6. За полимерите, посочени в точка 1, буква а) от КСМ 9, изпитването се извършва върху материал, състоящ се от:

   а) полимера или полимерите, които се съдържат в него или които образуват непрекъснато покритие върху частиците („полимерни частици“), сравнимо по състав, форма, размер и повърхностна площ с покриващия агент, наличен в ЕС продукта за наторяване;

   б) изолираното покритие; или

   в) полимера или полимерите във формата, пусната на пазара, когато сърцевината на материала е заменена с инертен материал, напр. стъкло.

7. За полимерите, посочени в точка 1, буква б) от КСМ 9, изпитването се извършва върху материал, състоящ се от полимера във формата, пусната на пазара.

8. Следните материали могат да се използват като референтни материали:

   а) положителни контроли: биоразградими материали като микрокристална целулоза на прах, безпепелни целулозни филтри или поли-β-хидроксибутират;

   б) отрицателни контроли: бионеразградими полимери като полиетилен или полистирен.““

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Част I на приложение III към Регламент (ЕС) 2019/1009 се изменя, както следва:

1) точка 1, буква е) се заменя със следното:

„е) за продукти, съдържащи полимер, посочен в точка 1, букви а) или б) от КСМ 9 в част II от приложение II:

i) периодът от време след употребата, през който се контролира освобождаването на хранителни вещества или се увеличава способността за задържане на вода („функционалният период“), който не е по-дълъг от периода между две прилагания в съответствие с инструкциите за употреба, посочени в буква г) от същата точка;

ii) инструкция за прилагането на продукта при спазване на буферните зони, изисквани за продуктите за наторяване в съответствие с приложимите национални правила, или, при липсата на такива правила, за прилагането на продукта на най-малко 3 m от всеки повърхностен воден обект;“;

2) точка 7 се заменя със следното:

„7. Крайният ползвател се инструктира да не използва продукта в контакт с почва, както и, в сътрудничество с производителя, да направи необходимото за безопасното изхвърляне на продукта след приключване на употребата, в случаите, в които ЕС продуктът за наторяване:

а) е растежна среда, както е посочена в точка 2а от ПФК 4 в част II от приложение I; или

б) съдържа полимер, служещ за свързващ материал в продукта, както е посочено в точка 1, буква в) от КСМ 9 в част II от приложение II, който не отговаря на нито едно от изискванията в точка 1, буква е), подточки i), ii), iii) и iv) от КСМ 1 в част II от същото приложение.“